

Hitta den telefonlösning som passar dig

Telefoner, mobiler, texttelefoner, bildtelefoner, datorer. Det finns mängder med sätt att kommunicera och de olika apparaterna börjar mer och mer lika varandra.

I DAG KAN DATORN kan bli bild- och texttelefon, mobiltelefonen är som en liten dator och det går att surfa och skriva text med bildtelefonen.

Innan du köper något, kontrollera att det fungerar att använda på det sätt som du har tänkt dig, alla tjänster passar inte ihop med alla.

Döva eller gravt hörselskadad kan få text- eller bildtelefon via landstinget (eller Försäkringskassan om du behöver utrustningen i ditt arbete). Reglerna är olika i olika landsting. Kontakta landstingets ordinator (hör-central/tolkcentral) för att få veta mer. På nästa sida ser du text- och bildtelefoner som landstingen förskriver.

Total konversation

Bildtelefoner gör att du kan få stöd för avläsning eller använda teckenspråk.

På bildtelefonsidan finns det flera möjligheter. Sedan flera år finns Allan EC, en programvara för PC som är en totalkonversationslösning med ljud, text och bild, ett annat alternativ är MMX.

Nyligen lanserades T-meeting, en bärbar bildtelefon där man även kan skriva textmeddelanden och surfa på internet.

Det går även att använda sin tv som bildtelefon med hjälp av en tjänst som heter Joice. Då krävs internetanslutning, en webbkamera och ett abonnemang. Det går dock ännu inte att ringa till andra bildtelefonsystem eller mobiltelefoner via Joice.

När Apple visade sin nya Iphone4 lades stor vikt vid att de dubbla kamerorna gör det

möjligt att se den man pratar med under ett videosamtal

Även en dator kan användas som bildtelefon med hjälp av en webbkamera. Till exempel med något av Skype, G-mail (Google mail) eller Windows live messenger. Det är gratis att prata med/skriva till andra som använder samma program.

Textis får konkurrens

Den gamla texttelefonen finns kvar även om konkurrensen från datorer och mobiltelefoner blir allt hårdare.

I datorn kan du använda till exempel G-mail eller Windows live. G-mail är kanske enklast eftersom det inte kräver att man laddar ned något ytterligare program. Två personer som har G-mail kan sätta i gång att skriva till varandra direkt.

En möjlighet för den som vill kunna ringa till, och ta emot samtal från, "gamla texttelefoner" är att använda Flexitext. För att använda tjänsten måste du vara registrerad och även installera vissa program, men sedan kan du använda datorn precis som en texttelefon och även koppla på anslutning till en mobiltelefon.

Flexitext är ett projekt som sedan 2007 drivs av Tolkcentralen i Örebro med stöd av Post- och telestyrelsen och det kostar ingenting att registrera sig eller att använda.

– Under 2009 ringdes nästan 29 000 samtal, säger projektledaren Johnny Kristensen.

– I höst ska vi titta på om det blir en fortsättning och i så fall kommer vi troligen att göra en större lansering.

STEFAN ANDERSSON

Så kommunicerar du med hjälp av datorn

WWW.WINDOWSLIVE.SE/MESSENGER. "Gamla MSN Messenger" där man skriver direkt till varandra. Det går även att höra och se den man pratar med i helskärm.

WWW.GOOGLE.COM/CHAT/VIDEO. För att skriva text behöver du bara ett gmail-konto. Du klickar på en person i kontaktlistan och bjuder in till chat. Men vill du även användaljud och bild behöver du ladda ned röst- och videochatten.

WWW.SKYPE.SE. Laddar du ned Skype och skaffar en mikrofon kan du prata gratis med alla andra Skype-användare. Med webbkamera kan du ringa videosamtal, under sista kvartalet 2009 var en tredjedel av samtalen som ringdes videosamtal. Du kan även köpa Skypekredit och ringa till både mobiltelefoner och vanliga telefoner. Det kostar cirka 20 öre per minut att ringa till fasta telefoner i de flesta länder.

WWW.APPLE.COM/ICHAT. När Dövas tidning för en tid sedan testade vidochatt fick Ichat högst betyg, dock finns programmet bara till mac-datorer. ●

Fotnot: för att kunna använda ljud och bild funktionerna krävs mikrofon/högtalare, webbkamera och bredband.

Här är modellerna som landstingen förskriver

Bildtelefoner

Allan EC är en programvara för PC. Du kan ringa bild- och texttelefonsamtal. När du ringer andra som har Allan EC eller MMX kan du använda text, bild och ljud under samtalet. Säljs av Omnitor, www.omnitor.se

MMX är en programvara för PC. Du kan ringa både bild- och texttelefonsamtal. När du ringer andra personer som har MMX eller Allan EC kan du använda bild, text och ljud under samtalet. Se Örebro landstings webbplats, www.orebroll.se/mmx.

Tandberg 150MXP och **Tandberg 1000MXP** är bildtelefoner som säljs av Videokonferensbolaget

AB till landstingen, www.video-konferensbolaget.se.

TM-9000 är en bildtelefon med inbyggd varseblivning och pekskärm. Kan användas som portabel bildtelefon eftersom den går att använda med trådlöst nätverk. Säljs av Visiontech i Malmö AB, www.tm9000.se.

VT8882 är en liten bildtelefon som kan användas som vanlig telefon. Förskrivs ofta som så kallad anhörigtelefon. Säljs av Visiontech, www.visiontech.se.

Texttelefoner

Diatext 4 är en av de texttelefoner som förskrivs mest och den har de vanligaste texttelefonfunktionerna.

Är tillverkad i plåt och är ganska tung så den står stadigt. Återförsäljare i Sverige är Entomed AB, <http://entomed.sk-1.se>.

Komtext2 är en programvara för att använda en persondator som texttelefon. Det krävs att datorn har ett särskilt modem som är anpassat för texttelefoni. Säljs av Icap AB, www.icap.nu

Opus 2 har möjlighet att använda "Tala direkt" utan att man behöver lyfta på telefonluren.

Funktionen fungerar när du ringer en annan Opus 2, annars måste du antingen lyfta på luren eller trycka på en knapp för att växla mellan att tala/lyssna och att skriva/läsa.

Återförsäljare i Sverige är

Abilia, www.abilia.se. Kompis är en liten texttelefon med de vanligaste texttelefonfunktionerna. Säljs av Abilia, www.abilia.se.

Textlink 9100 är en ganska liten texttelefon som inte förskrivs så ofta. Den fungerar med texttelefoner i andra delar av världen, och kan vara bra för den som har internationella kontakter med texttelefonanvändare. Återförsäljare i Sverige är Omnitor, www.omnitor.se

Wintext är en programvara för att använda en PC som texttelefon. Med programvaran följer ett särskilt modem som passar för texttelefoni. Återförsäljare är Textax AB, www.textax.se.

KALLA: HJÄLPMEDELSINSTITUTET

Länktips om telefoni

WWW.PTS.SE. Kommunikationsmyndigheten, PTS, bevakar områdena elektronisk kommunikation och post.

WWW.KTIB.SE. Konsumenternas tele- tv- och internetbyrå, KTIB. Ger objektiv information och vägledning. Du kan även ringa 08-522 767 00 mellan klockan 9-12 på vardagar.

WWW.TELEPRISKOLLEN. Hjälper konsumenter att jämföra olika teleoperatörers priser och andra villkor, till exempel bidningstider med mera.

WWW.TEXTTELEFONI.SE. Förmedlar samtal mellan personer som använder texttelefoner och personer som använder vanliga telefoner. Tjänsten upphandlas av PTS och drivs av Eniro 118 118. Texttelefoner ringer 90 160, vanliga telefoner ringer 90 165

WWW.BILDTELEFONI.NET. Erbjuder två tjänster, förmedling och distanstolkning via bildtelefon. En teckenspråkig person ringer på bildtelefon upp tolken som i sin tur ringer upp den hörande, eller vice versa. Hörande ringer via taltelefon till 020-28 00 10. Teckenspråkiga som vill använda tjänsten ringer också 020-28 00 10.

WWW.HI.SE. Hjälpmedelinstitutet, HI. Här hittar du under rubriken "Vi arbetar med" bland annat listor över godkända hjälpmedel genom att gå in på Hjälpmedel och söka i "WebbHida".

HI driver även projektet Alternativ telefoni för att öka kunskapen hos brukare och förskrivare. Här kan du läsa om bildtelefoni, texttelefoni och hur du kan ringa med datorn. Information finns även på teckenspråk. ●

Vad finns det för telefoner för hörselskadade?

Vilka mobiltelefoner är bäst om man har nedsatt hörsel?

Dessa frågor får informatörerna på Hörsellinjen svara på flera gånger i veckan.

Vilken är bäst?

Här får du tips inför köpet

INFORMATÖRERNA på Hörsellinjen, HRF:s informations-service, har överblick över vilka anpassade telefoner och hörsel tekniska tillbehör som finns på marknaden.

De rekommenderar att man går till en butik som är specialiserad på telefoner och där personalen kan svara på frågor om ljudet och om vilka tillbehör det finns för hörselskadade. Och där man får prova.

– De stora elektronikdjorna kan inte ge samma service och där får man inte heller prova telefonerna.

När det gäller fast telefon med tillbehör så har återförsäljarna inom hörsel tekniska hjälpmedel ofta ett brett utbud och lämnar i regel öppet köp i 14 dagar så att man kan prova hemma i lugn och ro, säger Hörsellinjens informatörer.

– Men ta inte för givet att det är öppet köp, utan fråga alltid vad som gäller innan du betalar, uppmanar de.

Dosa för förstärkning

Anpassade telefoner är lite dyrare än vanliga, men det finns ett sätt att komma billigare undan och ändå få förstärkning.

– Om man är nöjd med den telefon har och bara tycker att ljudet är för svagt, så brukar vi tipsa om att prova en lurförstärkare. De är väldigt enkla att använda och det blir billigare än att köpa en telefon.

En lurförstärkare är en liten dosa med en volymkontroll som kopplas till lursladden. Den kan flyttas mellan fasta

telefoner i olika rum eller tas med till lantstället. Den kan däremot inte användas till trådlösa telefoner.

Priset brukar ligga på runt 400 kronor.

Lättåtkomlig knapp

Eftersom lurförstärkaren kopplas till luren sladd, är det ingen lösning för bärbara modeller.

– Volymknapp på sidan av luren är då bäst, så att man kan justera samtidigt som man pratar. Det ger större trygghet att kunna skruva upp eller ner när som helst.

De poängterar att vi alla hör olika – därför kan en telefon som en hörselskadad person upplever som bra vara alldeles för svag för en annan.

Knappar och ljus

Andra individuella preferenser kan också finnas:

Har man svårt med finmotoriken behövs stora knappar.

Luren ska kännas bekväm

att hålla i och att lägga mot hörapparaten.

En del vill ha blinkande ljus som indikerar när det ringer.

– Det är vanligt att anhöriga kontaktar oss och att de vill köpa en telefon till en äldre släkting som hör dåligt. Vi ger då rådet att personen själv bör vara med och prova.

Många modeller

På frågan om mobiltelefoner kan Hörsellinjen ge en rad generella råd. Däremot kan man inte säga vilken som är bäst.

– Det är omöjligt att svara på. Det finns så många modeller och det kommer ständigt nya. Ett test skulle vara inaktuellt innan det blev klart, förklarar de.

Även där spelar hörseln roll och därför kan samma modell ge helt olika resultat när hörselskadade testar dem.

– Be att få prova dina vänners mobiltelefoner. Det är ett jättebra sätt att få en känsla för hur den fungerar.

Utbudet av hjälpmedel till mobiler har växt de senaste åren och det finns nu många olika typer av halsslingor och blåtandslösningar.

– På blåtandssidan finns det nu flera halsslingor som ger riktigt starkt ljud.

Tillverkarna har också lanserat trådlösa produkter som kan integreras till deras egna hörapparater.

ULRIKA NILSSON

Prova hemma. Be om öppet köp i butiken, så att du kan prova telefonen i hemmamiljö, är rådet från Hörsellinjen.

Liten checklista

Fasta telefoner:

- ✓ Ta reda på vilka funktioner som är viktiga för dig. Behöver du nummerpresentatör, extra stora knappar, blinkljus, högtalare etc?
- ✓ Kontakta en specialiserad återförsäljare, gärna en som säljer hörsel teknisk utrustning.
- ✓ Prova i butiken.
- ✓ Begär öppet köp.
- ✓ Fråga om din audionom kan ge tips eller om det finns telefoner att prova på hörcentralen.
- ✓ Prova att lägga luren på olika sätt mot hörapparaten för att hitta vinkeln som ger bäst ljud. Ibland kan det vara bäst att hålla luren snett bakom örat, om man har bakom-örat-apparater.
- ✓ En del fasta telefoner har inbyggd slinga i luren. Testa så att den är tillräckligt stark för dig. (kräver att dina hörapparater har telespole)

Mobiltelefoner:

- ✓ Prova så många mobiler som möjligt, fråga vänner, släktingar och kolleger.
- ✓ Kolla så att volymkontrollen är lätt att komma åt vid samtal.
- ✓ Finns uttag för hörsel teknisk utrustning och bluetoothfunktion?
- ✓ Finns vibrerande signal och är den tillräckligt stark?
- ✓ Är sms-funktionen enkel och displayen tydlig?
- ✓ Vill du ha slinga i luren? Det finns i dag ett fåtal mobiler som har det. Prova om de fungerar för dig.
- ✓ Även här är öppet köp viktigt.

Hörsellinjen

- Svarar på frågor relaterade till hörsel och hörselskador.
- Tel: 0771-888 000 (kostar som ett lokalsamtal). Vardagar 9-15.
- E-post: horsellinjen@hrf.se.
- Öppet för alla. Har tystnadsplikt.

Har du svårt att höra i telefon? Vad gör du åt det?

Behnam Arya, 20, studerande, Leksand

1. Ibland, speciellt när det är mycket ljud runtomkring, till exempel på tunnelbanan.

2. Jag har inga särskilda hjälpmedel till telefonen, utan lägger luren direkt mot örat (med hörapparaten i).

Anna Kain Wyatt, Stockholm

1. Ibland är det svårt. Det händer att jag ber någon annan ringa om jag inte kan höra själv. Trådlösa, fasta telefoner brukar jag inte höra i.

2. Jag använder inga hjälpmedel till telefonen.

Karl-Erik Magnusson, Karlskrona.

1. Jag har svårt med fast telefon, jag har en med slinga, men jag hör för svagt. Mobilen fungerar bättre.

2. Jag använder ingen halsslinga utan lägger mobilen direkt mot hörapparaten. Jag hör bättre i en Nokia än en Ericsson telefon.

